

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2018/762,**8. märts 2018,****millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/798 kohastele ohutusjuhtimissüsteemi nõuetele vastavad ühised ohutusmeetodid ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrused (EL) nr 1158/2010 ja (EL) nr 1169/2010****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/798 raudteeohutuse kohta, (⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 6,

võttes arvesse Euroopa Liidu Raudteeameti 9. märtsil 2017. aastal komisjonile esitatud soovitus ERA-REC-115-REC vastavushindamise ühiste ohutusmeetodite ja järelevalve ühise ohutusmeetodi läbivaatamise kohta

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühistes ohutusmeetodites on kirjeldatud ohutustasemet, ohutuseesmärkide saavutamise ja muudele ohutusnõuetele vastavuse hindamist.
- (2) Vastavalt direktiivi (EL) 2016/798 artikli 6 lõikele 5 tuleb ühised ohutusmeetodid korrapäraselt läbi vaadata, võttes arvesse nende kohaldamisest saadud kogemusi ja raudteeohutusvaldkonna üldist arengut ning pidades silmas eesmärki ohutust üldiselt säilitada ja võimaluse korral seda pidevalt suurendada.
- (3) Komisjon volitas 1. septembri 2016. aasta rakendusotsusega (⁽²⁾) Euroopa Liidu Raudteeametit (edaspidi „amet“) direktiivi (EL) 2016/798 artikli 6 lõike 2 kohaselt vaatama läbi komisjoni määrused (EL) nr 1158/2010, (⁽³⁾) (EL) nr 1169/2010 (⁽⁴⁾) ja (EL) nr 1077/2012 (⁽⁵⁾). 9. märtsil 2017 andis amet seoses komisjoni volitusega välja soovitus, millele on lisatud aruanne riiklike ohutusasutustega, sotsiaalpartneritega ja kasutajatega konsulteerimise tulemuste kohta ning aruanne vastu võetavate muudetud ühiste ohutusmeetodite mõju hindamise kohta. Komisjon uuris ameti väljaantud soovitus, et veenduda volituse täitmises, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2016/798 artikli 6 lõikes 4.
- (4) Ohutusjuhtimissüsteemi eesmärk on tagada, et raudteeveo-ettevõtjad ja taristuettevõtjad saavutavad oma ärieesmärgid ohutult. Ohutusjuhtimissüsteem on tihti lõimitud muude juhtimissüsteemidega, et suurendada organisatsiooni üldist tulemuslikkust ja vähendada kulusid ning teha ühiseid jõupingutusi organisatsiooni kõigil tasandil. Selleks kasutatakse Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni juhtimissüsteemide standardite struktuuri (*High Level Structure*), (⁽⁶⁾) et funktsioonipõhiselt siduda direktiivi (EL) 2016/798 artikli 9 kohased ohutusjuhtimissüsteemi nõuded. Samuti võimaldab see raamistik raudteeveo-ettevõtjatel ja taristuettevõtjatel protsessikesksest lähenemisviisist paremini aru saada ja seda kohaldada, kui nad töötavad välja oma ohutusjuhtimissüsteemi ning rakendavad, haldavad ja pidevalt täiustavad seda.
- (5) Pärast ühtse ohutustunnistuse või ohutusloa saamist peaks taotleja jätkuvalt kasutama oma ohutusjuhtimissüsteemi, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2016/798 artiklis 9.
- (6) Inimkäitumisel on keskne roll raudtee ohutul ja tõhusal käitumisel. Kui leitakse, et inimkäitumisel on osa õnnetus- või vahejuhtumi põhjustamisel, võib juhtuda, et sellised organisatsioonilised tegurid nagu töökoormus ja

(⁽¹⁾) ETL L 138, 26.5.2016, lk 102.

(⁽²⁾) Komisjoni 1. septembri 2016. aasta rakendusotsus Euroopa Liidu Raudteeametile antud volituse kohta vaadata läbi vastavushindamist käsitlev ühine ohutusmeetod ja järelevalvet käsitlev ühine ohutusmeetod ning millega tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus C(2014) 1649 (*final*) (C(2016) 5504 *final*).

(⁽³⁾) Komisjoni 9. detsembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1158/2010 raudteede ohutustunnistuste vastavushindamise ühise ohutusmeetodi kohta (ELT L 326, 10.12.2010, lk 11).

(⁽⁴⁾) Komisjoni 10. detsembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1169/2010 raudtee ohutusloa vastavushindamise ühise ohutusmeetodi kohta (ELT L 327, 11.12.2010, lk 13).

(⁽⁵⁾) Komisjoni 16. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1077/2012, milles käsitletakse riiklike ohutusasutuste poolt pärast ohutustunnistuse või ohutusloa väljastamist tehtava järelevalve ühist ohutusmeetodit (ELT L 320, 17.11.2012, lk 3).

(⁽⁶⁾) ISO/IEC direktiivid, 1 osa, konsolideeritud kaasanne 2016, lisa SL, liide 2 (ISO/IEC Directives, Part 1, consolidated supplement 2016, Annex SL Appendix 2).

töökorraldus mõjutasid inimkäitumist ja vähendasid tulemuslikkust ning raskendasid konkreetse õnnetus- või vahejuhtumi tagajärgi. Seepärast on oluline, et raudteeveo-ettevõtjad ja taristuettevõtjad järgivad süsteemset lähenemisviisi inimvõimete toetamisel ning inim- ja organisatsiooniliste tegurite käsitlemisel ohutusjuhtimissüsteemi raames.

- (7) See, kuidas organisatsioonis ohutust tajutakse, hinnatakse ja prioriteediks seatakse, kajastab tegelikke kohustusi, mis organisatsiooni kõigil tasanditel on ohutuse valdkonnas seatud. Seepärast on ka oluline, et raudteeveo-ettevõtjad ja taristuettevõtjad määraksid kindlaks tegevuse ja käitumise, mis võivad aidata kujundada positiivset ohutusjuhtimissüsteemi, ning et ohutusjuhtimissüsteemi kaudu edendaksid nad vastastikuse usalduse, kindluse ja üksteiselt õppimise kultuuri, mille raames töötajaid kutsutakse panustama ohutuse suurendamisse, andes teada ohtlikest olukordadest ja edastades ohutusala teavet.
- (8) Ohutusjuhtimissüsteemi puhul tuleks arvesse võtta asjaolu, et nõukogu direktiivi 89/391/EMÜ⁽¹⁾ ja nõukogu asjakohaseid üksikdirektiive kohaldatakse täiel määral raudtee ehitamise, käitumise ja hooldamisega tegelevate töötajate tervise ja ohutuse kaitsmiseks. Sellega ei kaasne väljaandvale asutusele muud lisavastutust ega muid lisäülesandeid kui see, et ta peab kontrollima, kas ühtse ohutustunnistuse või ohutusloa taotleja on võtnud arvesse tervise- ja ohutusriske. Direktiivi 89/391/EMÜ nõuete täitmise kontrollimine võidakse siiski teha ülesandeks muudele liikmesriikide määratud pädevatele asutustele.
- (9) Ohutusjuhtimissüsteemis tuleks vajaduse korral arvesse võtta võimalikke täiendavaid riske, mis kaasnevad ohtlike kaupade raudteeveoga, mistõttu tuleks arvesse võtta ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/68/EÜ⁽²⁾.
- (10) Määrused (EL) nr 1158/2010 ja (EL) nr 1169/2010 aeguvad ja tuleks seepärast asendada käesoleva määrusega.
- (11) Seoses ohutustunnistustega on direktiivi (EL) 2016/798 artikli 10 lõikega 15 ette nähtud, et riiklik ohutusasutus võib nõuda ohutustunnistuste muutmist pärast olulisi muutusi ohutusalas õigusraamistikus. Direktiivi (EL) 2016/798 artiklist 9 ja käesolevast määrusest tulenevad muudatused on küll asjakohased ja tähtsad, aga need ei ole olulised. Seepärast tuleks määrust (EL) nr 1158/2010 kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/49/EÜ⁽³⁾ kohaselt välja antud ohutustunnistuste suhtes kuni nende aegumise kuupäevani. Samal põhjusel on vaja lükata määruse (EL) nr 1158/2010 tühistamine edasi kuni selle ajavahemiku viimase päeva lõpuni, mil riiklikud ohutusasutused võivad seda järevalve eesmärgil kohaldada. Vastavalt direktiivile (EL) 2016/798 kohaldatakse kehtivate ohutustunnistuste suhtes direktiivi 2004/49/EÜ, mis on määruse (EL) nr 1158/2010 aluseks.
- (12) Seoses ohutuslubadega on direktiivi (EL) 2016/798 artikli 12 lõike 2 teise lõiguga ette nähtud, et riiklik ohutusasutus võib nõuda ohutuslubade muutmist pärast olulisi muutusi ohutusalas õigusraamistikus. Direktiivi (EL) 2016/798 artiklist 9 ja käesolevast määrusest tulenevad muudatused on küll asjakohased ja tähtsad, aga need ei ole olulised. Seepärast tuleks määrust (EL) nr 1169/2010 kohaldada direktiivi 2004/49/EÜ kohaselt välja antud ohutuslubade suhtes kuni nende aegumise kuupäevani. Samal põhjusel on vaja lükata määruse (EL) nr 1169/2010 tühistamine edasi kuni selle ajavahemiku viimase päeva lõpuni, mil riiklikud ohutusasutused võivad seda järevalve eesmärgil kohaldada.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse raudteeveo-ettevõtjate ja taristuettevõtjate ohutusjuhtimissüsteemi nõudeid käsitlevad ühised ohutusmeetodid, millele on osutatud direktiivi (EL) 2016/798 artikli 6 lõike 1 punktis f.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse direktiivi (EL) 2016/798 kohaselt välja antud ühtsete ohutustunnistuste ja ohutuslubade suhtes.

⁽¹⁾ Nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiiv 89/391/EMÜ töötajate töetervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta (EÜT L 183, 29.6.1989, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (ELT L 260, 30.9.2008, lk 13).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/49/EÜ ühenduse raudteede ohutuse kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 95/18/EÜ raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta ja direktiivi 2001/14/EÜ raudtee infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise ning raudtee infrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja ohutuse sertifitseerimise kohta (raudteede ohutuse direktiiv) (ELT L 164, 30.4.2004, lk 44).

*Artikkel 2***Mõiste**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmist mõistet: „sertifitseerimisasutus“ – ühtse ohutustunnistuse väljaandmise eest vastutav asutus, s.o kas amet või riiklik ohutusasutus.

*Artikkel 3***Ohutusjuhtimissüsteemi nõuded raudteeveo-ettevõtjate jaoks**

Raudteeveo-ettevõtjad kehtestavad oma ohutusjuhtimissüsteemi kooskõlas I lisas esitatud nõuetega.

Kõnealuseid ohutusjuhtimissüsteemi nõudeid kohaldatakse direktiivi (EL) 2016/798 artiklis 10 osutatud ühtsete ohutustunnistuste taotluste hindamisel ja nende tunnistuste järelevalvel.

*Artikkel 4***Ohutusjuhtimissüsteemi nõuded taristuettevõtjate jaoks**

Taristuettevõtjad kehtestavad oma ohutusjuhtimissüsteemi kooskõlas II lisas esitatud nõuetega.

Kõnealuseid ohutusjuhtimissüsteemi nõudeid kohaldatakse direktiivi (EL) 2016/798 artiklis 12 osutatud ohutuslubade taotluste hindamisel ja nende lubade järelevalvel.

*Artikkel 5***Kehtetuks tunnistamine**

Määrused (EL) nr 1158/2010 ja (EL) nr 1169/2010 tunnistatakse kehtetuks alates 16. juunist 2025.

*Artikkel 6***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 16. juunist 2019 liikmesriikides, kes ei ole ametit ega komisjoni direktiivi (EL) 2016/798 artikli 33 lõike 2 kohaselt teavitanud. Alates 16. juunist 2020 kohaldatakse seda kõikides liikmesriikides.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. märts 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Ohutusjuhtimissüsteemi nõuded raudteeveo-ettevõtjate jaoks

1. ORGANISATSIOONI TAUST

1.1. **Organisatsioon:**

- a) kirjeldama oma tegevuse liiki, ulatust ja tegevuspiirkonda;
- b) tegema kindlaks tõsised ohutusriskid, mis tulenevad raudteetoimingutest, olenemata sellest, kas neid teostab organisatsioon ise või töövõtjad, partnerid või tarnijad tema kontrolli all;
- c) tegema kindlaks huvitatud isikud (nt reguleerivad asutused, ametiasutused, taristuettevõtjad, töövõtjad, tarnijad, partnerid), sh raudteesüsteemivälised isikud, kes on ohutusjuhtimissüsteemi seisukohast olulised;
- d) tegema kindlaks punktis c osutatud huvitatud isikutega seotud õiguslikud ja muud ohutusala sed nõuded ja neid säilitama;
- e) tagama, et punktis d osutatud nõudeid võetakse arvesse ohutusjuhtimissüsteemi arendamisel, rakendamisel ja haldamisel;
- f) kirjeldama ohutusjuhtimissüsteemi ulatust, osutades, milline osa äritegevusest on selle ulatusega hõlmatud ja milline mitte, võttes arvesse punktis d osutatud nõudeid.

2. JUHTROLL

2.1. **Juhtroll ja kohustus**

2.1.1. Kõrgem juhtkond võtab juhtrolli ja kohustub ohutusjuhtimissüsteemi arendama, rakendama, hooldama ja järjest täiustama, tehes järgmist:

- a) võttes üldise vastutuse ja kohustuse tagada ohutus;
- b) tagades, et organisatsiooni eri tasandite juhtkond võtab oma tegevuse ning töötajate ja töövõtjatega suhtlemise kaudu kohustuse tagada ohutus;
- c) tagades, et ohutuspoliitika ja -eesmärgid määratakse kindlaks, neist saadakse aru ja et need on kooskõlas organisatsiooni strateegilise suunaga;
- d) tagades organisatsiooni ohutusjuhtimissüsteemi nõuete lõimimise organisatsiooni äriprotsessidega;
- e) tagades ohutusjuhtimissüsteemi jaoks vajalike ressursside kättesaadavuse;
- f) tagades, et ohutusjuhtimissüsteem võimaldab organisatsiooni ohutusriske tõhusalt kontrollida;
- g) innustades töötajaid ohutusjuhtimissüsteemi nõuetest kinni pidama;
- h) edendades ohutusjuhtimissüsteemi pidevat täiustamist;
- i) tagades, et organisatsiooni äririskide kindlakstegemisel ja juhtimisel võetakse ohutust arvesse, ja selgitades, kuidas ohutuse ja muude ärieesmärkide vaheline lahknevus kindlaks tehakse ja see kõrvaldatakse;
- j) edendades positiivset ohutuskultuuri.

2.2. **Ohutuspoliitika**

2.2.1. Kõrgem juhtkond koostab dokumendi, milles kirjeldatakse organisatsiooni ohutuspoliitikat, ja:

- a) see vastab organisatsiooni liigile ja raudteetoimingute ulatusele;
- b) selle on heaks kiitnud organisatsiooni tegevjuht (või kõrgema juhtkonna esindaja(d));
- c) seda rakendatakse aktiivselt, see tehakse kõigile töötajatele teatavaks ja kättesaadavaks.

2.2.2. Ohutuspoliitika:

- a) sisaldab kohustust täita kõiki õiguslikke ja muid nõudeid, mis on seotud ohutusega;
- b) toimib raamistikuna, mille alusel seatakse ohutuseesmäärke ja hinnatakse organisatsiooni ohutustaset nendest eesmärkidest lähtuvalt;
- c) sisaldab kohustust kontrollida ohutusriske, mis tulenevad nii enda kui ka teiste tegevusest;
- d) sisaldab kohustust ohutusjuhtimissüsteemi pidevalt täiustada;
- e) vastab äristrateegiale ja organisatsiooni ohutustasemele.

2.3. Organisatsioonisisised rollid, kohustused, vastutus ja volitused

- 2.3.1. Ohutust mõjutavate töötajate (sh juhtkond ja teised ohutusülesandeid täitvad töötajad) kohustused, vastutus ja volitused määratakse kindlaks organisatsiooni kõigil tasanditel, need dokumenteeritakse, määratakse neile isikutele ja tehakse neile teatavaks.
- 2.3.2. Organisatsioon tagab, et töötajatel, kellele delegeeritakse kohustus tagada ohutusülesannete täitmine, on volitused, pädevus ja asjakohased vahendid oma ülesannete täitmiseks, ilma et muud tegevusvaldkonnad nende täitmist negatiivselt mõjutaksid.
- 2.3.3. Ohutusülesannetega seotud kohustuste delegeerimine dokumenteeritakse ja tehakse teatavaks asjaomastele töötajatele, kes peavad need heaks kiitma ja nendest aru saama.
- 2.3.4. Organisatsioon kirjeldab punktis 2.3.1 osutatud rollide määramist organisatsioonisisestele ja vajaduse korral organisatsioonivälistele tegevusvaldkondadele (vt punkt 5.3 „Töövõtjad, partnerid ja tarnijad“).

2.4. Konsulteerimine töötajate ja muude isikutega

- 2.4.1. Vajaduse korral konsulteeritakse ohutusjuhtimissüsteemi arendamisel, haldamisel ja täiustamisel töötajate, nende esindajate ja organisatsiooniväliste huvitatud isikutega süsteemi nende osade puhul, mille eest nad vastutavad, sh käitamisprotseduuride ohutuse aspektid.
- 2.4.2. Organisatsioon hõlbustab töötajatega konsulteerimist, nähes ette meetodid ja vahendid töötajate kaasamiseks, töötajate arvamuse registreerimiseks ja töötajate arvamuse kohta tagasiside esitamiseks.

3. KAVANDAMINE

3.1. Riskide vähendamise meetmed

3.1.1. Riskihindamine

3.1.1.1. Organisatsioon:

- a) teeb kindlaks ja analüüsib kõiki tegevus- organisatsioonilisi ja tehnilisi riske, mis on asjakohased organisatsiooni liigi, ulatuse ja tegevuspiirkonna seisukohast. Nende hulka kuuluvad riskid, mis tulenevad inim- ja organisatsioonilistest teguritest, nt töökoormusest, töökorraldusest, väsimusest, protseduuride sobivusest ja muude huvitatud isikute tegevusest (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“);
- b) hindab punktis a osutatud riske, kasutades asjakohaseid riskihindamismeetodeid;
- c) töötab välja ja kehtestab ohutusmeetmed, määraes kindlaks nendega seotud kohustused (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisised rollid, kohustused, vastutus ja volitused“);
- d) arendab välja süsteemi ohutusmeetmete tõhususe jälgimiseks (vt punkt 6.1 „Jälgimine“);
- e) tunnistab vajadust teha ühiste riskide vähendamisel ja nõuetekohaste ohutusmeetmete kehtestamisel vajaduse korral koostööd teiste huvitatud isikutega (nt raudteeveo-ettevõtjad, taristuettevõtjad, tootja, hoolduse tarnija, hoolduse eest vastutav üksus, veeremiüksuse valdaja, teenuseosutaja ja hankeüksus);
- f) teavitab riskidest töötajaid ja kaasatud välisosalisi (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“).

3.1.1.2. Riski hindamisel võtab organisatsioon arvesse vajadust teha kindlaks kohaldatavatele õigusaktidele ja eriti direktiivile 89/391/EMÜ vastav ohutu töökeskkond, näha see ette ja säilitada seda.

3.1.2. Muudatuste kavandamine

3.1.2.1. Organisatsioon teeb enne muudatuste tegemist (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“) kindlaks võimalikud ohutusriskid ja asjakohased ohutusmeetmed (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) kooskõlas rakendusmääruse (EL) nr 402/2013 ⁽¹⁾ kohase riskijuhtimisprotsessiga, sh võtab arvesse muudatusest endast tulenevaid ohutusriske.

3.2. Ohutuseesmärgid ja kavandamine

3.2.1. Organisatsioon määrab kindlaks asjakohaste funktsioonide jaoks ohutuseesmärgid asjakohasel tasandil, et ohutustaset säilitada ja võimaluse korral seda tõsta.

3.2.2. Ohutuseesmärgid:

- a) vastavad ohutuspoliitikale ja organisatsiooni strateegilistele eesmärkidele (kui see on asjakohane);
- b) on seotud prioriteetsete riskidega, mis mõjutavad organisatsiooni ohutustaset;
- c) on mõõdetavad;
- d) võtavad arvesse kohaldatavaid õiguslikke ja muid nõudeid;
- e) vaadatakse läbi nende saavutamise seisukohast ja neid muudetakse vajaduse korral;
- f) tehakse teatavaks.

3.2.3. Organisatsioonil on ohutuseesmärkide saavutamise kava(d).

3.2.4. Organisatsioon kirjeldab strateegiat ja kava(sid), mida kasutatakse ohutuseesmärkide saavutamise jälgimiseks (vt punkt 6.1 „Jälgimine“).

4. TOETUS

4.1. Ressursid

4.1.1. Organisatsioon näeb ette ressursid, sh pädevad töötajad ning tõhusad ja kasutatavad seadmed, mida on vaja ohutusjuhtimissüsteemi kehtestamiseks, rakendamiseks, haldamiseks ja pidevaks täiustamiseks.

4.2. Pädevus

4.2.1. Organisatsiooni pädevusjuhtimissüsteemiga tagatakse, et töötajad, kelle tegevus mõjutab ohutust, on pädevad täitma ohutusülesandeid, mille eest nad vastutavad (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisised rollid, kohustused, vastutus ja volitused“), sh vähemalt järgmisi ülesandeid:

- a) ohutusülesannete täitmiseks vajaliku pädevuse kindlakstegemine (sh teadmised, oskused, muu kui tehniliste aspektidega seotud käitumine ja suhtumine);
- b) töötajate valimise põhimõtted (nõutud üldine haridustase, psühholoogiline ja füüsiline sobivus);
- c) algkoolitus, kogemused ja kvalifikatsioon;
- d) pidev koolitus ning olemasoleva pädevuse korrapärane ajakohastamine;
- e) pädevuse korrapärane hindamine ning psühholoogilise ja füüsilise sobivuse kontrollimine, et tagada kvalifikatsioonide ja oskuste säilimine aja jooksul;
- f) asjakohaseid ohutusjuhtimissüsteemi osi hõlmav konkreetne koolitus, et täita ohutusega seotud ülesandeid.

⁽¹⁾ Komisjoni 30. aprilli 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 402/2013 riskihindamise ühise ohutusmeetodi kohta ja määruse (EÜ) nr 352/2009 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 121, 3.5.2013, lk 8).

- 4.2.2. Organisatsioon näeb nende töötajate jaoks, kelle tegevus mõjutab ohutust, ette punkti 4.2.1 alapunktides c, d ja f osutatud koolitusprogrammi, millega tagatakse, et:
- a) koolitusprogramm viiakse läbi töötajate kindlakstehtud pädevust ja individuaalseid vajadusi arvestades;
 - b) töötajad suudavad vajaduse korral tegutseda kõigis käitamistingimustes (tavapärastes, halvenenud ja ohuolukordades);
 - c) koolituse kestus ja täienduskoolituse läbimise sagedus vastavad koolituseesmärkidele;
 - d) kõigi töötajate kohta peetakse dokumentatsiooni (vt punkt 4.5.3 „Dokumenteeritud teabe kontrollimine“);
 - e) koolitusprogramm vaadatakse korrapäraselt läbi ja seda auditeeritakse (vt punkt 6.2 „Siseaudit“) ning vajaduse korral tehakse muudatusi (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“).
- 4.2.3. Seatakse sisse kord, mille alusel töötajad naasevad tööle pärast õnnetusjuhtumeid/vahejuhtumeid või pikemat aega töölt eemalolekut ja mis hõlmab vajaduse korral lisakoolitust.

4.3. Teadlikkus

- 4.3.1. Kõrgem juhtkond tagab, et nad ise ja töötajad, kelle tegevus mõjutab ohutust, oleksid teadlikud oma tegevuse olulisusest, tähtsusest ja tagajärgedest ning sellest, kuidas nad aitavad kaasa ohutusjuhtimissüsteemi nõuetekohasele rakendamisele ja selle tõhususele, sh ohutuseesmärkide saavutamisele (vt punkt 3.2 „Ohutuseesmärgid ja kavandamine“).

4.4. Teave ja selle edastamine

- 4.4.1. Organisatsioon määrab kindlaks asjakohased teabekanalid, et tagada ohutusteabe vahetamine organisatsiooni eri tasandite vahel ja organisatsiooniväliste huvitatud isikutega, sh töövõtjate, partnerite ja tarnijatega.
- 4.4.2. Organisatsioon haldab ohutusteabe kindlakstegemist, saamist, töötlemist, loomist ja levitamist, et tagada ohutusteabe jõudmine otsuste tegijateni.
- 4.4.3. Organisatsioon tagab, et ohutusteave on:
- a) asjakohane, terviklik ja sihtrühmale arusaadav;
 - b) kehtiv;
 - c) täpne;
 - d) järjepidev;
 - e) kontrollitud (vt punkt 4.5.3 „Dokumenteeritud teabe kontrollimine“);
 - f) isikutele teatavaks tehtud enne selle jõustumist;
 - g) kätte saadud ja sellest on aru saadud.

4.5. Dokumenteeritud teave

4.5.1. Ohutusjuhtimissüsteemi dokumendid

4.5.1.1. Ohutusjuhtimissüsteemi kirjeldus, sh järgmine:

- a) raudteetoimingute ohutusega seotud protsesside (sh ohutusülesannete ja nendega seotud kohustuste) nimetamine ja kirjeldamine (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisised rollid, kohustused, vastutus ja volitused“);
- b) nende protsesside koostoime;
- c) menetlused või muud dokumendid, milles kirjeldatakse nende protsesside rakendamist;
- d) töövõtjate, partnerite ja tarnijate nimetamine koos osutatavate teenuste liigi ja ulatuse kirjeldusega,

e) organisatsiooni ja muude punktis d nimetatud isikute vahel sõlmitud lepinguliste ja muude selliste ärikokkulepete nimetamine, mida on vaja, et vähendada organisatsiooni ja töövõtjate kasutamisega seotud ohutusriske;

f) viide käesoleva määrusega nõutavale dokumenteeritud teabele.

4.5.1.2. Organisatsioon tagab, et asjaomasele riiklikule ohutusasutusele (või ohutusasutustele) esitatakse vastavalt direktiivi (EL) 2016/798 artikli 9 lõikele 6 iga-aastane ohutusuaruanne, mis sisaldab järgmist:

a) ohutusega seotud olulisi muudatusi käsitlevate otsuste kokkuvõte, sh ülevaade olulistest muudatustest kooskõlas rakendusmääruse (EL) nr 402/2013 artikli 18 lõikega 1;

b) organisatsiooni eelmis(t)e aasta(te) ohutuseesmärgid ja see kuidas, tõsised ohutusriskid mõjutavad nende eesmärkide seadmist;

c) õnnetus-/vahejuhtumite siseuurimise (vt punkt 7.1 „Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine“) ja muu jälgimistegevuse tulemused (vt punkt 6.1 „Jälgimine“, punkt 6.2 „Siseaudit“ ja punkt 6.3 „Juhtkonnapoolne ülevaatus“) kooskõlas määruse (EL) nr 1078/2012 ⁽¹⁾ artikli 5 lõikega 1;

d) riiklike ohutusjuurdlusasutuste elluviimata soovitud seoses tehtud edusammude kirjeldus (vt punkt 7.1 „Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine“);

e) organisatsiooni ohutuspädevad, mis on kavandatud organisatsiooni ohutustaseme hindamiseks (vt punkt 6.1 „Jälgimine“);

f) RIDis ⁽²⁾ osutatud ohutuspädeva iga-aastase aruande järeldused organisatsiooni ohtlike kaupade veoga ⁽³⁾ seotud tegevuste kohta, kui see on asjakohane.

4.5.2. Teabe loomine ja ajakohastamine

4.5.2.1. Organisatsioon tagab, et ohutusjuhtimissüsteemiga seotud dokumenteeritud teabe loomisel ja ajakohastamisel kasutatakse asjakohaseid vorminguid ja vahendeid.

4.5.3. Dokumenteeritud teabe kontrollimine

4.5.3.1. Organisatsioon kontrollib ohutusjuhtimissüsteemi kohta dokumenteeritud teavet, eriti selle säilitamist, levitamist ja muudatuste kontrollimist, et tagada selle teabe kättesaadavus, sobivus ja vajaduse korral kaitsmine.

4.6. Inim- ja organisatsiooniliste tegurite arvessevõtmine

4.6.1. Organisatsioon tõendab inim- ja organisatsiooniliste tegurite süstemaatilist arvessevõtmist ohutusjuhtimissüsteemi raames. Selle lähenemisviisi puhul:

a) töötatakse välja strateegia ning kasutatakse inim- ja organisatsioonilisi tegureid käsitlevaid eksperditeadmisi ja tunnustatud meetodeid;

b) käsitletakse riske, mis on seotud seadmete projekteerimise ja kasutamisega, ülesannetega, töötingimustega ja organisatsioonilise korraga, võttes arvesse inimvõimeid ja piiranguid ning mõju inimeste töö tulemuslikkusele.

5. TEGEVUS

5.1. Tegevuse kavandamine ja kontrollimine

5.1.1. Organisatsioon tagab tegevuse kavandamisel, elluviimisel ja läbivaatamisel, et tegevuse ajal tehakse järgmist:

a) kohaldatakse aktsepteeritava riskitaseme näitajaid (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“);

⁽¹⁾ Komisjoni 16. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1078/2012, milles käsitletakse pärast ohutustunnistuse või ohutusloa saamist raudteeveo-ettevõtjate ja raudteefrastruktuuri-ettevõtjate ning hoolduse eest vastutavate üksuste poolt tehtava järelevalve ühist ohutusmeetodit (ELT L 320, 17.11.2012, lk 8).

⁽²⁾ Direktiivi (EL) 2016/798 I lisa liite punkt 2.1.

⁽³⁾ Direktiivi (EL) 2016/798 I lisa liite punkt 2.2.

- b) viiakse ellu ohutuseesmärkide saavutamise kava(d) (vt punkt 3.2 „Ohutuseesmärgid ja kavandamine“);
 - c) kogutakse teavet, et mõõta tegevuskorra nõuetekohast kohaldamist ja tõhusust (vt punkt 6.1 „Jälgimine“).
- 5.1.2. Organisatsioon tagab, et tegevuskord vastab kohaldatavate koostalitluse tehniliste kirjelduste ohutusnõuetele ning asjakohastele riiklikele normidele ja muudele nõuetele (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“).
- 5.1.3. Selleks et ohjata tegevuse ohutusega seotud riske (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“), võetakse arvesse vähemalt järgmist:
- a) uute või olemasolevate rongimarsruutide ja uute rongiteenuste kavandamine, sh uut liiki veeremiüksuste kasutuselevõtmine, vajadus rentida veeremiüksuseid ja/või võtta tööle välisosaliste töötajaid ja vahetada hoolduse eest vastutavate üksustega hooldusteavet tegevusega seotud eesmärkidel;
 - b) rongide sõidugraafikute koostamine ja rakendamine;
 - c) rongide või veeremiüksuste veoelne ettevalmistamine, sh väljumiseelsed kontrollid ja rongi koosseis;
 - d) rongide või veeremiüksuste käitamine eri käitamistingimustes (tavapärased, halvenenud ja ohuolukordades);
 - e) tegevuse kohandamine vastavalt hoolduse eest vastutavate üksuste taotlusele võtta veeremiüksus käigust maha või anda see uuesti käiku;
 - f) veeremiüksuste käitamise load;
 - g) liideste kasutatavus rongikabiinides ja rongijuhtimiskeskustes ja hooldustöötajate seadmete puhul.
- 5.1.4. Selleks et kontrollida tegevusohutusega seotud kohustuste jaotamist, määrab organisatsioon kindlaks rongide ja veeremiüksuste ohutu käitamise kooskõlastamise ja haldamisega seotud kohustused ja selle, kuidas kõigi teenuste ohutut osutamist mõjutavad asjakohased ülesanded jaotatakse pädevatele töötajatele organisatsioonisiseselt (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisesed rollid, kohustused, vastutus ja volitused“) ja vajaduse korral teistele kvalifitseeritud välisosalistele (vt punkt 5.3 „Töövõtjad, partnerid ja tarnijad“).
- 5.1.5. Selleks et kontrollida teavet ja selle edastamist (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“), kui see on tegevuse ohutuse seisukohast asjakohane, antakse asjaomastele töötajatele (nt rongipersonal) teada mis tahes konkreetsetest reisisitingimustest, sh olulistest muudatustest, millega võib kaasneda oht, ajutistest või alalistest käitamispiirangutest (nt tulenevalt konkreetset liiki veeremiüksustest või konkreetsetest marsruutidest) ning erandlike saadetistega seotud tingimustest, kui see on asjakohane.
- 5.1.6. Selleks et kontrollida pädevust (vt punkt 4.2 „Pädevus“), kui see on tegevusohutuse seisukohast asjakohane, tagab organisatsioon kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“) oma töötajate puhul järgmise:
- a) koolitus- ja tööjuhustest kinnipidamine ja vajaduse korral parandusmeetmete võtmine,
 - b) erikoolitus juhul, kui eeldatavad muutused mõjutavad tegevust või ülesandeid;
 - c) nõuetekohaste meetmete võtmine pärast õnnetus- või vahejuhtumeid.
- 5.2. **Varade valitsemine**
- 5.2.1. Organisatsioon juhib füüsilise varaga seotud ohutusriske kogu vara olemusringi jooksul (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) alates kavandamisest kuni kõrvaldamiseni ja täidab kõik inimteguritega seotud kasutusnõuded olemusringi kõigis etappides.
- 5.2.2. Organisatsioon peab tegema järgmist:
- a) tagama, et vara kasutatakse ettenähtud eesmärgil, säilitades samal ajal selle ohutu töökorra kooskõlas direktiivi (EL) 2016/798 artikli 14 lõikega 2, kui see on asjakohane, ja selle eeldatava talitlustaseme;

- b) haldama vara tavapärastes ja halvenenud käitamistingimustes;
 - c) tegema niipea kui võimalik kindlaks juhud, mille puhul enne vara kasutamist või kasutamise ajal ei täideta käitamisnõudeid, sh ei kohaldata nõuetekohaselt kasutuspiiranguid, et tagada vara ohutu töökord (vt punkt 6.1 „Jälgimine“).
- 5.2.3. Organisatsioon tagab, et varade valitsemise kord vastab kohaldatavate koostalitluse tehniliste kirjelduste olulistele nõuetele ning muudele asjakohastele nõuetele (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“).
- 5.2.4. Hoolduse tagamisega seotud riskide ohjamisel (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) tuleb võtta arvesse vähemalt järgmist:
- a) hooldusvajadus vara ohutu töökorra säilitamiseks, võttes aluseks vara kavandatud ja tegeliku kasutuse ja selle konstruktsiooniomadused;
 - b) veeremiüksuse käigust maha võtmine hoolduseks puuduste leidmisel või kui vara ei ole enam ohutus töökorras, nagu on osutatud punktis a;
 - c) pärast hooldust vara uuesti käiku laskmine teatavate kasutuspiirangutega, et tagada selle ohutu töökord;
 - d) jälgimis- ja mõõtmisvahendite seisukord, et tagada nende sobivus ettenähtud kasutamiseks.
- 5.2.5. Selleks et kontrollida teavet ja selle edastamist (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“), kui see on vara ohutu haldamise seisukohast asjakohane, võtab organisatsioon arvesse järgmist:
- a) asjakohase teabe vahetamine organisatsioonis või väliste hoolduse eest vastutavate üksustega (vt punkt 5.3 „Töövõtjad, partnerid ja tarnijad“), eriti seoses ohutusosalaste häirete, õnnetus- ja vahejuhtumite ning vara kasutuspiirangutega;
 - b) kogu vajaliku teabe ja sh punktiga a seotud teabe jälgitavus (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“ ning punkt 4.5.3 „Dokumenteeritud teabe kontrollimine“);
 - c) dokumentide koostamine ja säilitamine, sh vara ohutust mõjutavate muudatuste haldamine (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“).
- 5.3. **Töövõtjad, partnerid ja tarnijad**
- 5.3.1. Organisatsioon teeb kindlaks ja ohjab ohutusriske, mis tulenevad allhanke korras tehtavast tööst, sh tegevusest või koostööst, mis hõlmab töövõtjaid, partnereid ja tarnijaid.
- 5.3.2. Punktis 5.3.1 osutatud ohutusriskide ohjamiseks määrab organisatsioon kindlaks kriteeriumid, mille alusel valitakse töövõtjaid, partnereid ja tarnijaid, ning lepingutingimused, mida nad peavad täitma, sh:
- a) ohutusega seotud õiguslikud ja muud nõuded (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“);
 - b) lepinguga ette nähtud ülesannete täitmiseks vajalik pädevus (vt punkt 4.2 „Pädevus“);
 - c) täidetavate ülesannetega seotud kohustused;
 - d) lepingu kestuse jooksul säilitatav eeldatav ohutustase;
 - e) ohutusteabe vahetamisega seotud kohustused (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“);
 - f) ohutusega seotud dokumentide jälgitavus (vt punkt 4.5 „Dokumenteeritud teave“).
- 5.3.3. Organisatsioon jälgib kooskõlas määruse (EL) nr 1078/2012 artikli 3 kohase menetlusega järgmist:
- a) kõigi tegevuste ning töövõtjate, partnerite ja tarnijate tegevuse ohutuse tase, et teha kindlaks, kas nad täidavad lepingus sätestatud nõudeid;
 - b) töövõtjate, partnerite ja tarnijate teadlikkus ohutusriskidest, mis on seotud organisatsiooni tegevusega.

5.4. Muudatuste haldamine

- 5.4.1. Organisatsioon viib ellu ja kontrollib ohutusjuhtimissüsteemi muudatusi, et säilitada ohutustase või tõsta seda. See hõlmab muudatuste haldamise eri etapi otsuseid ja seejärel ohutusriskide läbivaatamist (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“).

5.5. Hädaolukordade ohjamine

- 5.5.1. Organisatsioon teeb kindlaks hädaolukorrad ja meetmed nende õigeaegseks ohjamiseks (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) ning tavapäraste käitamistingimuste uuesti kehtestamiseks kooskõlas määrusega (EL) nr 2015/995⁽¹⁾.
- 5.5.2. Organisatsioon tagab, et iga kindlakstehtud hädaolukorra liigi puhul:
- a) on võimalik kiiresti võtta ühendust päästeteenistusega;
 - b) esitatakse päästeteenistusele kogu asjakohane teave eelnevalt, et nad saaksid valmistada ette päästestse-naariumi, ja hädaolukorra esinemise ajal;
 - c) esmaabi antakse ettevõttesiseselt.
- 5.5.3. Organisatsioon teeb kindlaks ja dokumenteerib kõigi osaliste rollid ja kohustused kooskõlas määrusega (EL) nr 2015/995.
- 5.5.4. Organisatsioon kehtestab tegevus-, häire- ja teavituskavad hädaolukorras ning need sisaldavad korda, mille alusel:
- a) teavitatakse kõiki hädaolukorra ohjamisega seotud kohustusi täitvaid töötajaid;
 - b) teavitatakse kõiki osalisi (nt taristuettevõtjaid, töövõtjaid, ametiasutusi, päästeteenistusi), sh antakse reisijatele hädaolukorras juhiseid;
 - c) tehakse mis tahes vajalikke otsuseid kooskõlas hädaolukorra liigiga.
- 5.5.5. Organisatsioon kirjeldab, kuidas on jaotatud vahendeid ja hädaolukorra ohjamise vahendeid (vt punkt 4.1 „Vahendid“) ja kuidas on kindlaks tehtud koolitusvajadusi (vt punkt 4.2. „Pädevus“).
- 5.5.6. Hädaolukorras tegutsemise korda katsetatakse korrapäraselt koos teiste huvitatud isikutega ja seda ajakohastatakse vajaduse korral.
- 5.5.7. Organisatsioon tagab, et taristuettevõtja saab hõlpsasti ja viivitamata võtta ühendust pädevate vastutavate töötajatega, kelle keeleoskus on nõuetekohane, ja anda neile õigel tasemel teavet.
- 5.5.8. Organisatsioon kehtestab menetluse hoolduse eest vastutava üksuse või raudteeveeremi valdajaga ühenduse võtmiseks hädaolukorras.

6. TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE

6.1. Jälgimine

- 6.1.1. Organisatsioon viib ellu jälgimistegevust kooskõlas määrusega (EL) nr 1078/2012, et
- a) kontrollida kõikide ohutusjuhtimissüsteemi protsesside ja menetluste, sealhulgas, käitamis- ja korralduslike tehniliste riskide korrektset kohaldamist ning tõhusust;
 - b) kontrollida ohutusjuhtimissüsteemi kui terviku korrektset kasutamist ja eeldatavate tulemuste saavutamist;

⁽¹⁾ Komisjoni 8. juuni 2015. aasta määrus (EL) 2015/995, millega muudetakse otsust 2012/757/EL, mis käsitleb Euroopa Liidu raudteesüsteemi käitamise ja liikluskorralduse allsüsteemi koostalitluse tehnilist kirjeldust (ELT L 165, 30.6.2015, lk 1).

- c) uurida, kas ohutusjuhtimissüsteem vastab käesoleva määruse nõuetele;
- d) teha kindlaks parandusmeetmed, neid rakendada ja hinnata nende tõhusust (vt punkt 7.2 „Pidev täiustamine“), nagu see on asjakohane, kui tehakse kindlaks punktide a, b ja c nõuete mittetäitmine.

6.1.2. Organisatsioon jälgib korrapäraselt organisatsiooni kõigil tasanditel ohutusülesannete täitmist ja sekkub, kui neid ülesandeid ei täideta nõuetekohaselt.

6.2. Siseaudit

6.2.1. Organisatsioon teeb sõltumatuid, erapooletuid ja läbipaistvaid siseauditeid, et koguda ja analüüsida teavet jälgimistegevuse eesmärgil (vt punkt 6.1 „Jälgimine“), sh

- a) koostatakse kavandatud siseauditite ajakava, mille saab eelnevate siseauditite tulemuste ja tegevuse jälgimise alusel üle vaadata;
- b) tehakse kindlaks ja valitakse välja pädevad audiitorid (vt punkt 4.2 „Pädevus“);
- c) analüüsitakse ja hinnatakse auditite tulemusi;
- d) tehakse kindlaks vajadus võtta parandus- või täiustusmeetmeid;
- e) kontrollitakse nende meetmete võtmist ja nende tõhusust;
- f) dokumenteeritakse auditite tegemine ja nende tulemused;
- g) auditite tulemused edastatakse kõrgemale juhtkonnale.

6.3. Juhtkonnapoolne ülevaatus

6.3.1. Kõrgem juhtkond vaatab korrapäraselt üle ohutusjuhtimissüsteemi järjepideva piisavuse ja tõhususe, võttes arvesse vähemalt järgmist:

- a) juhtkonnapoolse eelmise ülevaatus käigus võtta soovitatud meetmete osas saavutatud edu;
- b) muutuvad organisatsioonisisised ja -välised tingimused (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“);
- c) organisatsiooni ohutustase seoses järgmisega:
 - i) ohutuseesmärkide saavutamine;
 - ii) jälgimistegevuse tulemused, sh siseauditi ja õnnetus-/vahejuhtumite siseuurimise tulemused ning vastavate meetmete staatus;
 - iii) riikliku ohutusasutuse järelevalvetegevuse asjakohased tulemused;
- d) parendamissoovitused.

6.3.2. Kõrgem juhtkond võtab juhtkonnapoolse ülevaatus tulemustest lähtuvalt üldvastutuse ohutusjuhtimissüsteemi tehtavate vajalike muudatuste kavandamise ja elluviimise eest.

7. TÄIUSTAMINE

7.1. Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine

7.1.1. Organisatsiooni raudteetoimingutega seotud õnnetus- ja vahejuhtumite puhul tuleb teha järgmist:

- a) nendest teatatakse, need registreeritakse, neid uuritakse ja analüüsitakse, et teha kindlaks nende põhjused;
- b) nendest teatatakse riiklikele organitele nõuetekohaselt.

7.1.2. Organisatsioon tagab, et:

- a) riikliku ohutusasutuse, riikliku uurimisasutuse ja tööstusharu/organisatsioonisiseste uurimiste alusel tehtud soovitusi hinnatakse ja vajaduse korral rakendatakse või nende täitmine tehakse kellelegi ülesandeks;
- b) teiste selliste huvitatud isikute nagu raudteeveo-ettevõtjate, taristuettevõtjate, hoolduse eest vastutavate üksuste ja raudteesõidukite valdajate asjakohaseid aruandeid/asjakohast teavet kaalutakse ja võetakse arvesse.

- 7.1.3. Organisatsioon kasutab uurimisega seotud teavet selleks, et vaadata läbi riskihindamine (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“), õppida sellest ohutuse suurendamise eesmärgil ja vajaduse korral võtta parandus- ja/või täiustusmeetmeid (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“).

7.2. Pidev täiustamine

- 7.2.1. Organisatsioon suurendab pidevalt oma ohutusjuhtimissüsteemi piisavust ja tõhusust, võttes arvesse määrusega (EL) nr 1078/2012 ette nähtud raamistikku ja vähemalt järgmiste tegevuste tulemusi:
- a) jälgimine (vt punkt 6.1 „Jälgimine“);
 - b) siseaudit (vt punkt 6.2 „Siseaudit“);
 - c) juhtkonnapoolne ülevaatus (vt punkt 6.3 „Juhtkonnapoolne ülevaatus“);
 - d) õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine (vt punkt 7.1 „Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine“).
- 7.2.2. Organisatsioon näeb ette vahendid, millega edendatakse organisatsioonilise õppimise raames töötajate ja muude huvitatud isikute aktiivset osalemist ohutuse suurendamises.
- 7.2.3. Organisatsioon näeb ohutuskultuuri pidevaks täiustamiseks ette strateegia, mis tugineb eksperditeadmiste ja tunnustatud meetodite kasutamisele, et teha kindlaks käitumisprobleeme, mis mõjutavad ohutusjuhtimissüsteemi eri osi, ja võtta kasutusele meetmed nende probleemide lahendamiseks.
-

II LISA

Ohutusjuhtimissüsteemi nõuded taristuettevõtjate jaoks

1. ORGANISATSIOONI TAUST

1.1. **Organisatsioon peab tegema järgmist:**

- a) kirjeldama oma tegevuse liiki ja ulatust;
- b) tegema kindlaks tõsised ohutusriskid, mis tulenevad raudteetoimingutest, olenemata sellest, kas neid teostab organisatsioon ise või töövõtjad, partnerid või tarnijad tema kontrolli all;
- c) tegema kindlaks huvitatud isikud (nt reguleerivad asutused, ametiasutused, raudteeveo-ettevõtjad, taristuettevõtjad, töövõtjad, tarnijad, partnerid), sh raudteesüsteemivälised isikud, kes on ohutusjuhtimissüsteemi seisukohast olulised;
- d) tegema kindlaks punktis c osutatud huvitatud isikutega seotud õiguslikud ja muud ohutuselased nõuded ja neid säilitama;
- e) tagama, et punktis d osutatud nõudeid võetakse arvesse ohutusjuhtimissüsteemi arendamisel, rakendamisel ja haldamisel;
- f) kirjeldama ohutusjuhtimissüsteemi ulatust, osutades, milline osa äritegevusest on selle ulatusega hõlmatud ja milline mitte, võttes arvesse punktis d osutatud nõudeid.

1.2. **Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:**

- a) „liik“ – taristuettevõtjate teostatavate raudteetoimingutega seoses tegevuse ulatuse kirjeldus, sh taristu konstruktsioon ja ehitus, taristu hooldamine, liikluse planeerimine, liikluse korraldamine ja juhtimine, ning raudteetaristu (sh tava- ja kiirraudteesüsteem) kasutamise seoses reisijate ja/või kauba vedu;
- b) „ulatust“ – taristuettevõtjate teostatavate raudteetoimingutega seoses rööbastee pikkus ja taristuettevõtja hinnanguline suurus, mis määratakse raudteesektoris töötajate arvu järgi.

2. JUHTROLL

2.1. **Juhtroll ja kohustus**

2.1.1. Kõrgem juhtkond võtab juhtrolli ja kohustub ohutusjuhtimissüsteemi arendama, rakendama, hooldama ja järjest täiustama, tehes järgmist:

- a) võttes üldise vastutuse ja kohustuse tagada ohutus;
- b) tagades, et organisatsiooni eri tasandite juhtkond võtab oma tegevuse ning töötajate ja töövõtjatega suhtlemise kaudu kohustuse tagada ohutus;
- c) tagades, et ohutuspoliitika ja -eesmärgid määratakse kindlaks, neist saadakse aru ja et need on kooskõlas organisatsiooni strateegilise suunaga;
- d) tagades organisatsiooni ohutusjuhtimissüsteemi nõuete lõimimise organisatsiooni äriprotsessidega;
- e) tagades ohutusjuhtimissüsteemi jaoks vajalike ressursside kättesaadavuse;
- f) tagades, et ohutusjuhtimissüsteem võimaldab organisatsiooni ohutusriske tõhusalt kontrollida;
- g) innustades töötajaid ohutusjuhtimissüsteemi nõuetest kinni pidama;
- h) edendades ohutusjuhtimissüsteemi pidevat täiustamist;
- i) tagades, et organisatsiooni äririskide kindlakstegemisel ja juhtimisel võetakse ohutust arvesse, ja selgitades, kuidas ohutuse ja muude ärieesmärkide vaheline lahknevus kindlaks tehakse ja see kõrvaldatakse;
- j) edendades positiivset ohutuskultuuri.

2.2. Ohutuspoliitika

2.2.1. Kõrgem juhtkond koostab dokumendi, milles kirjeldatakse organisatsiooni ohutuspoliitikat, ja:

- a) see vastab organisatsiooni liigi ja raudteetoimingute ulatusele;
- b) selle on heaks kiitnud organisatsiooni tegevjuht (või kõrgema juhtkonna esindaja(d);
- c) seda rakendatakse aktiivselt, see tehakse kõigile töötajatele teatavaks ja kättesaadavaks.

2.2.2. Ohutuspoliitika:

- a) sisaldab kohustust täita kõiki õiguslikke ja muid nõudeid, mis on seotud ohutusega;
- b) toimib raamistikuna, mille alusel seatakse ohutuseesmärgi ja hinnatakse organisatsiooni ohutustaset nendest eesmärkidest lähtuvalt;
- c) sisaldab kohustust kontrollida ohutusriske, mis tulenevad nii enda kui ka teiste tegevusest;
- d) sisaldab kohustust ohutusjuhtimissüsteemi pidevalt täiustada;
- e) vastab äristrateegiale ja organisatsiooni ohutustasemele.

2.3. Organisatsioonisisised rollid, kohustused, vastutus ja volitused

2.3.1. Ohutust mõjutavate töötajate (sh juhtkond ja teised ohutusülesandeid täitvad töötajad) kohustused, vastutus ja volitused määratakse kindlaks organisatsiooni kõigil tasanditel, need dokumenteeritakse, määratakse neile isikutele ja tehakse neile teatavaks.

2.3.2. Organisatsioon tagab, et töötajatel, kellele delegeeritakse kohustus tagada ohutusülesannete täitmine, on volitused, pädevus ja asjakohased vahendid oma ülesannete täitmiseks, ilma et muud tegevusvaldkonnad nende täitmist negatiivselt mõjutaksid.

2.3.3. Ohutusülesannetega seotud kohustuste delegeerimine dokumenteeritakse ja tehakse teatavaks asjaomastele töötajatele, kes peavad need heaks kiitma ja nendest aru saama.

2.3.4. Organisatsioon kirjeldab punktis 2.3.1 osutatud rollide määramist organisatsioonisisestele ja vajaduse korral organisatsioonivälistele tegevusvaldkondadele (vt punkt 5.3 „Töövõtjad, partnerid ja tarnijad“).

2.4. Konsulteerimine töötajate ja muude isikutega

2.4.1. Vajaduse korral konsulteeritakse ohutusjuhtimissüsteemi arendamisel, haldamisel ja täiustamisel töötajate, nende esindajate ja organisatsiooniväliste huvitatud isikutega süsteemi nende osade puhul, mille eest nad vastutavad, sh käitamisprotseduuride ohutuse aspektid.

2.4.2. Organisatsioon hõlbustab töötajatega konsulteerimist, nähes ette meetodid ja vahendid töötajate kaasamiseks, töötajate arvamuse registreerimiseks ja töötajate arvamuse kohta tagasiside esitamiseks.

3. KAVANDAMINE

3.1. Riskide vähendamise meetmed

3.1.1. Riskihindamine

3.1.1.1. Organisatsioon:

- a) teeb kindlaks ja analüüsib kõiki tegevus- organisatsioonilisi ja tehnilisi riske, mis on asjakohased organisatsiooni tegevuse liigi ja ulatuse seisukohast. Nende hulka kuuluvad riskid, mis tulenevad inim- ja organisatsioonilistest teguritest, nt töökoormusest, töökorraldusest, väsimusest, protseduuride sobivusest ja muude huvitatud isikute tegevusest (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“);
- b) hindab punktis a osutatud riske, kasutades asjakohaseid riskihindamismeetodeid;

- c) töötab välja ja kehtestab ohutusmeetmed, määrares kindlaks nendega seotud kohustused (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisese rollid, kohustused, vastutus ja volitused“);
- d) arendab välja süsteemi ohutusmeetmete tõhususe jälgimiseks (vt punkt 6.1 „Jälgimine“);
- e) tunnistab vajadust teha ühiste riskide vähendamisel ja nõuetekohaste ohutusmeetmete kehtestamisel vajaduse korral koostööd teiste huvitatud isikutega (nt raudteeveo-ettevõtjad, taristuettevõtjad, tootja, hoolduse tarnija, hoolduse eest vastutav üksus, veeremiüksuse valdaja, teenuseosutaja ja hankeüksus);
- f) teavitab riskidest töötajaid ja kaasatud välisosalisi (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“);

3.1.1.2. riski hindamisel võtab organisatsioon arvesse vajadust teha kindlaks kohaldatavatele õigusaktidele ja eriti direktiivile 89/391/EMÜ vastav ohutu töökeskkond, näha see ette ja säilitada seda.

3.1.2. Muudatuste kavandamine

3.1.2.1. Organisatsioon teeb enne muudatuste tegemist (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“) kindlaks võimalikud ohutusriskid ja asjakohased ohutusmeetmed (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) kooskõlas rakendusmääruse (EL) nr 402/2013 kohase riskijuhtimisprotsessiga, sh võtab arvesse muudatusest endast tulenevaid ohutusriske.

3.2. Ohutuseesmärgid ja kavandamine

3.2.1. Organisatsioon määrab kindlaks asjakohaste funktsioonide jaoks ohutuseesmärgid asjakohasel tasandil, et ohutustaset säilitada ja võimaluse korral seda tõsta.

3.2.2. Ohutuseesmärgid:

- a) vastavad ohutuspoliitikale ja organisatsiooni strateegilistele eesmärkidele (kui see on asjakohane);
- b) on seotud prioriteetsete riskidega, mis mõjutavad organisatsiooni ohutustaset;
- c) on mõõdetavad;
- d) võtavad arvesse kohaldatavaid õiguslikke ja muid nõudeid;
- e) vaadatakse läbi nende saavutamise seisukohast ja neid muudetakse vajaduse korral;
- f) tehakse teatavaks.

3.2.3. Organisatsioonil on ohutuseesmärkide saavutamise kava(d).

3.2.4. Organisatsioon kirjeldab strateegiat ja kava(sid), mida kasutatakse ohutuseesmärkide saavutamise jälgimiseks (vt punkt 6.1 „Jälgimine“).

4. TOETUS

4.1. Ressursid

4.1.1. Organisatsioon näeb ette ressursid, sh pädevad töötajad ning tõhusad ja kasutatavad seadmed, mida on vaja ohutusjuhtimissüsteemi kehtestamiseks, rakendamiseks, haldamiseks ja pidevaks täiustamiseks.

4.2. Pädevus

4.2.1. Organisatsiooni pädevusjuhtimissüsteemiga tagatakse, et töötajad, kelle tegevus mõjutab ohutust, on pädevad täitma ohutusülesandeid, mille eest nad vastutavad (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisese rollid, kohustused, vastutus ja volitused“), sh vähemalt järgmisi ülesandeid:

- a) ohutusülesannete täitmiseks vajaliku pädevuse kindlakstegemine (sh teadmised, oskused, muu kui tehniliste aspektidega seotud käitumine ja suhtumine);
- b) töötajate valimise põhimõtted (nõutud üldine haridustase, psühholoogiline ja füüsiline sobivus);
- c) algkoolitus, kogemused ja kvalifikatsioon;
- d) pidev koolitus ning olemasoleva pädevuse korrapärane ajakohastamine;

- e) pädevuse korrapärane hindamine ning psühholoogilise ja füüsilise sobivuse kontrollimine, et tagada kvalifikatsioonide ja oskuste säilimine aja jooksul;
 - f) asjakohaseid ohutusjuhtimissüsteemi osi hõlmav konkreetne koolitus, et täita ohutusega seotud ülesandeid.
- 4.2.2. Organisatsioon näeb nende töötajate jaoks, kelle tegevus mõjutab ohutust, ette punkti 4.2.1 alapunktides c, d ja f osutatud koolitusprogrammi, millega tagatakse, et:
- a) koolitusprogramm viiakse läbi töötajate kindlakstehtud pädevust ja individuaalseid vajadusi arvestades;
 - b) töötajad suudavad vajaduse korral tegutseda kõigis käitamistingimustes (tavapärastes, halvenenud ja ohuolukordades);
 - c) koolituse kestus ja täienduskoolituse läbimise sagedus vastavad koolituseesmärkidele;
 - d) kõigi töötajate kohta peetakse dokumentatsiooni (vt punkt 4.5.3 „Dokumenteeritud teabe kontrollimine“);
 - e) koolitusprogramm vaadatakse korrapäraselt läbi ja seda auditeeritakse (vt punkt 6.2 „Siseaudit“) ning vajaduse korral tehakse muudatusi (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“).
- 4.2.3. Seatakse sisse kord, mille alusel töötajad naasevad tööle pärast õnnetusjuhtumeid/vahejuhtumeid või pikemat aega töölt eemalolekut ja mis hõlmab vajaduse korral lisakoolitust.

4.3. Teadlikkus

- 4.3.1. Kõrgem juhtkond tagab, et nad ise ja töötajad, kelle tegevus mõjutab ohutust, oleksid teadlikud oma tegevuse olulisusest, tähtsusest ja tagajärgedest ning sellest, kuidas nad aitavad kaasa ohutusjuhtimissüsteemi nõuetekohasele rakendamisele ja selle tõhususele, sh ohutuseesmärkide saavutamisele (vt punkt 3.2 „Ohutuseesmärgid ja kavandamine“).

4.4. Teave ja selle edastamine

- 4.4.1. Organisatsioon määrab kindlaks asjakohased teabekanalid, et tagada ohutusteabe vahetamine organisatsiooni eri tasandite vahel ja organisatsiooniväliste huvitatud isikutega, sh töövõtjate, partnerite ja tarnijatega.
- 4.4.2. Organisatsioon haldab ohutusteabe kindlakstegemist, saamist, töötlemist, loomist ja levitamist, et tagada ohutusteabe jõudmine otsuste tegijateni.
- 4.4.3. Organisatsioon tagab, et ohutusteave on:
- a) asjakohane, terviklik ja sihtrühmale arusaadav;
 - b) kehtiv;
 - c) täpne;
 - d) järjepidev;
 - e) kontrollitud (vt punkt 4.5.3 „Dokumenteeritud teabe kontrollimine“);
 - f) isikutele teatavaks tehtud enne selle jõustumist;
 - g) kätte saadud ja sellest on aru saadud.

4.5. Dokumenteeritud teave

- 4.5.1. Ohutusjuhtimissüsteemi dokumendid

- 4.5.1.1. Ohutusjuhtimissüsteemi kirjeldus, sh järgmine:

- a) raudteetoimingute ohutusega seotud protsesside (sh ohutusülesannete ja nendega seotud kohustuste) nimetamine ja kirjeldamine (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisised rollid, kohustused, vastutus ja volitused“);
- b) nende protsesside koostoiu;

- c) menetlused või muud dokumendid, milles kirjeldatakse nende protsesside rakendamist;
- d) töövõtjate, partnerite ja tarnijate nimetamine koos osutatavate teenuste liigi ja ulatuse kirjeldusega;
- e) organisatsiooni ja muude punktis d nimetatud isikute vahel sõlmitud lepinguliste ja muude selliste ärikoostööte nimetamine, mida on vaja, et vähendada organisatsiooni ja töövõtjate kasutamisega seotud ohutusriske;
- f) viide käesoleva määrusega nõutavale dokumenteeritud teabele.

4.5.1.2. Organisatsioon tagab, et asjaomasele riiklikule ohutusasutusele (või ohutusasutustele) esitatakse vastavalt direktiivi (EL) 2016/798 artikli 9 lõikele 6 iga-aastane ohutusuaruanne, mis sisaldab järgmist:

- a) ohutusega seotud olulisi muudatusi käsitlevate otsuste kokkuvõte, sh ülevaade olulistest muudatustest kooskõlas rakendusmääruse (EL) nr 402/2013 artikli 18 lõikega 1;
- b) organisatsiooni eelmis(t)e aasta(te) ohutuseesmärgid ja see kuidas, tõsised ohutusriskid mõjutavad nende eesmärkide seadmist;
- c) õnnetus-/vahejuhtumite siseuurimise (vt punkt 7.1 „Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine“) ja muu jälgimis-tegevuse tulemused (vt punkt 6.1 „Jälgimine“, punkt 6.2 „Siseaudit“ ja punkt 6.3 „Juhtkonnapoolne ülevaatus“) kooskõlas määruse (EL) nr 1078/2012 artikli 5 lõikega 1;
- d) riiklike ohutusjuurdlusasutuste elluviimata soovitud seoses tehtud edusammude kirjeldus (vt punkt 7.1 „Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine“);
- e) organisatsiooni ohutuskasutajad, mis on kavandatud organisatsiooni ohutustaseme hindamiseks (vt punkt 6.1 „Jälgimine“);
- f) RIDis ⁽¹⁾ osutatud ohutuskasutaja iga-aastase aruande järeldused organisatsiooni ohtlike kaupade veoga ⁽²⁾ seotud tegevuste kohta, kui see on asjakohane.

4.5.2. Teabe loomine ja ajakohastamine

4.5.2.1. Organisatsioon tagab, et ohutusjuhtimissüsteemiga seotud dokumenteeritud teabe loomisel ja ajakohastamisel kasutatakse asjakohaseid vorminguid ja vahendeid.

4.5.3. Dokumenteeritud teabe kontrollimine

4.5.3.1. Organisatsioon kontrollib ohutusjuhtimissüsteemi kohta dokumenteeritud teavet, eriti selle säilitamist, levitamist ja muudatuste kontrollimist, et tagada selle teabe kättesaadavus, sobivus ja vajaduse korral kaitsmine.

4.6. Inim- ja organisatsiooniliste tegurite arvessevõtmine

4.6.1. Organisatsioon tõendab inim- ja organisatsiooniliste tegurite süstemaatilist arvessevõtmist ohutusjuhtimissüsteemi raames. Selle lähenemisviisi puhul:

- a) töötatakse välja strateegia ning kasutatakse inim- ja organisatsioonilisi tegureid käsitlevaid eksperditeadmisi ja tunnustatud meetodeid;
- b) käsitletakse riske, mis on seotud seadmete projekteerimisega ja kasutamisega, ülesannetega, töötingimustega ja organisatsioonilise korraga, võttes arvesse inimvõimeid ja nende piiranguid ning mõju inimeste töö tulemuslikkusele.

5. TEGEVUS

5.1. Tegevuse kavandamine ja kontrollimine

5.1.1. Organisatsioon tagab tegevuse kavandamisel, elluviimisel ja läbivaatamisel, et tegevuse ajal tehakse järgmist:

- a) kohaldatakse aktsepteeritava riskitaseme näitajaid (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“);

⁽¹⁾ Direktiivi (EL) 2016/798 I lisa liite punkt 2.1.

⁽²⁾ Direktiivi (EL) 2016/798 I lisa liite punkt 2.2.

- b) viiakse ellu ohutuseesmärkide saavutamise kava(d) (vt punkt 3.2 „Ohutuseesmärgid ja kavandamine“);
 - c) kogutakse teavet, et mõõta tegevuskorra nõuetekohast kohaldamist ja tõhusust (vt punkt 6.1 „Jälgimine“).
- 5.1.2. Organisatsioon tagab, et tegevuskord vastab kohaldatavate koostalitluse tehniliste kirjelduste ohutusnõuetele ning asjakohastele riiklikele normidele ja muudele nõuetele (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“).
- 5.1.3. Tegevusohutusega seotud riskide ohjamisel (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) tuleb võtta arvesse vähemalt järgmist:
- a) liikluskorralduse ja juhtimise seisukohast ohutu liikluse piirid, mis põhinevad taristu konstruktsiooniomadustel;
 - b) liikluskorraldus, sh sõiduplaan ja rongiliinide jaotamine;
 - c) liikluse juhtimine reaalajas tavatingimustes ja halvenenud tingimustes, kohaldades liikluspiiranguid ja hallates liiklushäireid;
 - d) tingimuste kehtestamine erandlike saadetiste jaoks.
- 5.1.4. Selleks et kontrollida tegevusohutusega seotud kohustuste jaotamist, määrab organisatsioon kindlaks rongide ja veeremiüksuste ohutu käitamise koostööstamise ja haldamisega seotud kohustused ja selle, kuidas kõigi teenuste ohutut osutamist mõjutavad asjakohased ülesanded jaotatakse pädevatele töötajatele organisatsioonisiseselt (vt punkt 2.3 „Organisatsioonisisesed rollid, kohustused, vastutus ja volitused“) ja vajaduse korral teistele välistele kvalifitseeritud osalistele (vt punkt 5.3 „Töövõtjad, partnerid ja tarnijad“).
- 5.1.5. Selleks et kontrollida teavet ja selle edastamist (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“), kui see on tegevusohutuse seisukohast asjakohane, teavitatakse asjaomaseid töötajaid (nt signalistid) rongide ja veeremiüksuste konkreetsetest marsruudinõuetest, olulistest muudatustest, millega võib kaasneda oht, ajutistest või alalistest käitamispiirangutest (nt tulenevalt rööbastee hooldusest) ning erandlike saadetistega seotud tingimustest, kui see on asjakohane.
- 5.1.6. Selleks et kontrollida pädevust (vt punkt 4.2 „Pädevus“), kui see on tegevusohutuse seisukohast asjakohane, tagab organisatsioon kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“) oma töötajate puhul järgmise:
- a) koolitus- ja tööjuhustest kinnipidamine ja vajaduse korral parandusmeetmete võtmine,
 - b) erikoolitus juhul, kui eeldatavad muutused mõjutavad tegevust või ülesandeid;
 - c) nõuetekohaste meetmete võtmine pärast õnnetus- või vahejuhtumeid.
- 5.2. **Varade valitsemine**
- 5.2.1. Organisatsioon juhib füüsilise varaga seotud ohutusriske kogu vara olemusringi jooksul (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) alates kavandamisest kuni kõrvaldamiseni ja täidab kõik inimteguritega seotud kasutusnõuded olemusringi kõigis etappides.
- 5.2.2. Organisatsioon peab tegema järgmist:
- a) tagama, et vara kasutatakse ettenähtud eesmärgil, säilitades samal ajal selle ohutu töökorra ja eeldatava talitlustaseme;
 - b) haldama vara tavapärastes ja halvenenud käitamistingimustes;
 - c) tegema niipea kui võimalik kindlaks juhud, mille puhul enne vara kasutamist või kasutamise ajal ei täideta käitamishooldusi, sh ei kohaldata nõuetekohaselt kasutuspiiranguid, et tagada vara ohutu töökorra (vt punkt 6.1 „Jälgimine“).
- 5.2.3. Organisatsioon tagab, et varade valitsemise kord vastab kohaldatavate koostalitluse tehniliste kirjelduste olulistele nõuetele ning muudele asjakohastele nõuetele (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“).

- 5.2.4. Hoolduse tagamisega seotud riskide ohjamisel (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) tuleb võtta arvesse vähemalt järgmist:
- a) hooldusvajadus taristu ohutu töökorra säilitamiseks, võttes aluseks taristu kavandatud ja tegeliku kasutuse ja selle konstruktsiooniomadused;
 - b) veeremiüksuse käigust maha võtmine hoolduseks puuduste leidmisel või kui vara ei ole enam ohutus töökorras, nagu on osutatud punktis a;
 - c) pärast hooldust vara uuesti käiku laskmine teatavate kasutuspiirangutega, et tagada selle ohutu töökord;
 - d) jälgimis- ja mõõtmisvahendite seisukord, et tagada nende sobivus ettenähtud kasutamiseks.
- 5.2.5. Selleks et kontrollida teavet ja selle edastamist (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“), kui see on vara ohutu haldamise seisukohast asjakohane, võtab organisatsioon arvesse järgmist:
- a) asjakohase teabe vahetamine organisatsioonis või väliste hoolduse eest vastutavate üksustega (vt punkt 5.3 „Töövõtjad, partnerid ja tarnijad“), eriti seoses ohutusosalaste häirete, õnnetus- ja vahejuhtumite ning vara kasutuspiirangutega;
 - b) kogu vajaliku teabe ja sh punktiga a seotud teabe jälgitavus (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“ ning punkt 4.5.3 „Dokumenteeritud teabe kontrollimine“);
 - c) dokumentide koostamine ja säilitamine, sh vara ohutust mõjutavate muudatuste haldamine (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“).

5.3. Töövõtjad, partnerid ja tarnijad

- 5.3.1. Organisatsioon teeb kindlaks ja ohjab ohutusriske, mis tulenevad allhanke korras tehtavast tööst, sh tegevusest või koostööst, mis hõlmab töövõtjaid, partnereid ja tarnijaid.
- 5.3.2. Punktis 5.3.1 osutatud ohutusriskide ohjamiseks määrab organisatsioon kindlaks kriteeriumid, mille alusel valitakse töövõtjaid, partnereid ja tarnijaid, ning lepingutingimused, mida nad peavad täitma, sh:
- a) ohutusega seotud õiguslikud ja muud nõuded (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“);
 - b) lepinguga ette nähtud ülesannete täitmiseks vajalik pädevus (vt punkt 4.2 „Pädevus“);
 - c) täidetavate ülesannetega seotud kohustused;
 - d) lepingu kestuse jooksul säilitatav eeldatav ohutustase;
 - e) ohutusteabe vahetamisega seotud kohustused (vt punkt 4.4 „Teave ja selle edastamine“);
 - f) ohutusega seotud dokumentide jälgitavus (vt punkt 4.5 „Dokumenteeritud teave“).
- 5.3.3. Organisatsioon jälgib kooskõlas määruse (EL) nr 1078/2012 artikli 3 kohase menetlusega järgmist:
- a) kõigi tegevuste ning töövõtjate, partnerite ja tarnijate tegevuse ohutuse tase, et teha kindlaks, kas nad täidavad lepingus sätestatud nõudeid;
 - b) töövõtjate, partnerite ja tarnijate teadlikkus ohutusriskidest, mis on seotud organisatsiooni tegevusega.

5.4. Muudatuste haldamine

- 5.4.1. Organisatsioon viib ellu ja kontrollib ohutusjuhtimissüsteemi muudatusi, et säilitada ohutustase või tõsta seda. See hõlmab muudatuste haldamise eri etapi otsuseid ja seejärel ohutusriskide läbivaatamist (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“).

5.5. Hädaolukordade ohjamine

- 5.5.1. Organisatsioon teeb kindlaks hädaolukorrad ja meetmed nende õigeaegseks ohjamiseks (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“) ning tavapäraste käitamistingimuste uuesti kehtestamiseks kooskõlas määrusega (EL) 2015/995.
- 5.5.2. Organisatsioon tagab, et iga kindlakstehtud hädaolukorra liigi puhul:
- a) on võimalik kiiresti võtta ühendust päästeteenistusega;
 - b) esitatakse päästeteenistusele kogu asjakohane teave eelnevalt, et nad saaksid valmistada ette päästestse-naariumi, ja hädaolukorra esinemise ajal;
 - c) esmaabi antakse ettevõttesiseselt.
- 5.5.3. Organisatsioon teeb kindlaks ja dokumenteerib kõigi osaliste rollid ja kohustused kooskõlas määrusega (EL) 2015/995.
- 5.5.4. Organisatsioon kehtestab tegevus-, häire- ja teavituskavad hädaolukorras ning need sisaldavad korda, mille alusel:
- a) teavitatakse kõiki hädaolukorra ohjamisega seotud kohustusi täitvaid töötajaid;
 - b) teavitatakse kõiki osalisi (nt raudteeveo-ettevõtjaid, töövõtjaid, ametiasutusi, päästeteenistusi), sh antakse reisijatele hädaolukorras juhiseid;
 - c) tehakse mis tahes vajalikke otsuseid kooskõlas hädaolukorra liigiga.
- 5.5.5. Organisatsioon kirjeldab, kuidas on jaotatud vahendeid ja hädaolukorra ohjamise vahendeid (vt punkt 4.1 „Vahendid“) ja kuidas on kindlaks tehtud koolitusvajadusi (vt punkt 4.2. „Pädevus“).
- 5.5.6. Hädaolukorras tegutsemise korda katsetatakse korrapäraselt koos teiste huvitatud isikutega ja seda ajakohastatakse vajaduse korral.
- 5.5.7. Organisatsioon kooskõlastab hädaolukorrakavasid kõigi organisatsiooni taristut käitavate raudteeveo-ettevõtjatega ja hädaabiteenistustega, et lihtsustada kiiret sekkumist, ja mis tahes muude osalistega, kes võiksid hädaolukorras kaasatud olla.
- 5.5.8. Organisatsioon kehtestab menetlused tegevuse ja raudteeliikluse koheseks peatamiseks vajaduse korral ning kõikide huvitatud isikute teavitamiseks võetud meetmetest.
- 5.5.9. Piiriülese taristu puhul peab koostöö asjaomaste taristuettevõtjate vahel lihtsustama mõlemal pool piiri asuvate pädevate hädaabiteenistuste vajalikku koordineeritust ja valmisolekut.

6. TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE

6.1. Jälgimine

- 6.1.1. Organisatsioon viib ellu jälgimistegevust kooskõlas määrusega (EL) nr 1078/2012, et
- a) kontrollida kõikide ohutusjuhtimissüsteemi protsesside ja menetluste, sealhulgas, käitamis- ja korralduslike tehniliste riskide korrektset kohaldamist ning tõhusust;
 - b) kontrollida ohutusjuhtimissüsteemi kui terviku korrektset kasutamist ja eeldatavate tulemuste saavutamist;
 - c) uurida, kas ohutusjuhtimissüsteem vastab käesoleva määruse nõuetele;
 - d) teha kindlaks parandusmeetmed, neid rakendada ja hinnata nende tõhusust (vt punkt 7.2 „Pidev täiustamine“), nagu see on asjakohane, kui tehakse kindlaks punktide a, b ja c nõuete mittetäitmine.
- 6.1.2. Organisatsioon jälgib korrapäraselt organisatsiooni kõigil tasanditel ohutusülesannete täitmist ja sekkub, kui neid ülesandeid ei täideta nõuetekohaselt.

6.2. Siseaudit

- 6.2.1. Organisatsioon teeb sõltumatuid, erapooletuid ja läbipaistvaid siseauditeid, et koguda ja analüüsida teavet jälgimistegevuse eesmärgil (vt punkt 6.1 „Jälgimine“), sh
- a) koostatakse kavandatud siseauditite ajakava, mille saab eelnevate siseauditite tulemuste ja tegevuse jälgimise alusel üle vaadata;
 - b) tehakse kindlaks ja valitakse välja pädevad audiitorid (vt punkt 4.2 „Pädevus“);
 - c) analüüsitakse ja hinnatakse auditite tulemusi;
 - d) tehakse kindlaks vajadus võtta parandus- või täiustusmeetmeid;
 - e) kontrollitakse nende meetmete võtmist ja nende tõhusust;
 - f) dokumenteeritakse auditite tegemine ja nende tulemused;
 - g) auditite tulemused edastatakse kõrgemale juhtkonnale.

6.3. Juhtkonnapoolne ülevaatus

- 6.3.1. Kõrgem juhtkond vaatab korrapäraselt üle ohutusjuhtimissüsteemi järjepideva piisavuse ja tõhususe, võttes arvesse vähemalt järgmist:
- a) juhtkonnapoolse eelmise ülevaatus käigus võtta soovitatud meetmete osas saavutatud edu;
 - b) muutuvad organisatsioonisisised ja -välised tingimused (vt punkt 1 „Organisatsiooni taust“).
 - c) organisatsiooni ohutustase seoses järgmisega:
 - i) ohutuseesmärkide saavutamine;
 - ii) jälgimistegevuse tulemused, sh siseauditi ja õnnetus-/vahejuhtumite siseuurimise tulemused ning vastavate meetmete staatus;
 - iii) riikliku ohutusasutuse järelevalvetegevuse asjakohased tulemused;
 - d) parendamissoovitused.
- 6.3.2. Kõrgem juhtkond võtab juhtkonnapoolse ülevaatus tulemustest lähtuvalt üldvastutuse ohutusjuhtimissüsteemi tehtavate vajalike muudatuste kavandamise ja elluviimise eest.

7. TÄIUSTAMINE

7.1. Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine

- 7.1.1. Organisatsiooni raudteetoimingutega seotud õnnetus- ja vahejuhtumite puhul tuleb teha järgmist:
- a) nendest teatatakse, need registreeritakse, neid uuritakse ja analüüsitakse, et teha kindlaks nende põhjused;
 - b) nendest teatatakse riiklikele organitele nõuetekohaselt.
- 7.1.2. Organisatsioon tagab, et:
- a) riikliku ohutusasutuse, riikliku uurimisasutuse ja tööstusharu/organisatsioonisiseste uurimiste alusel tehtud soovitusi hinnatakse ja vajaduse korral rakendatakse või nende täitmine tehakse kellelegi ülesandeks;
 - b) teiste selliste huvitatud isikute nagu raudteeveo-ettevõtjate, taristuettevõtjate, hoolduse eest vastutavate üksuste ja raudteesõidukite valdajate asjakohaseid aruandeid/asjakohast teavet kaalutakse ja võetakse arvesse.
- 7.1.3. Organisatsioon kasutab uurimisega seotud teavet selleks, et vaadata läbi riskihindamine (vt punkt 3.1.1 „Riskihindamine“), õppida sellest ohutuse suurendamise eesmärgil ja vajaduse korral võtta parandus- ja/või täiustusmeetmeid (vt punkt 5.4 „Muudatuste haldamine“).

7.2. Pidev täiustamine

- 7.2.1. Organisatsioon suurendab pidevalt oma ohutusjuhtimissüsteemi piisavust ja tõhusust, võttes arvesse määrusega (EL) nr 1078/2012 ette nähtud raamistikku ja vähemalt järgmiste tegevuste tulemusi:
- a) jälgimine (vt punkt 6.1 „Jälgimine“);
 - b) siseaudit (vt punkt 6.2 „Siseaudit“);
 - c) juhtkonnapoolne ülevaatus (vt punkt 6.3 „Juhtkonnapoolne ülevaatus“);
 - d) õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine (vt punkt 7.1 „Õnnetus- ja vahejuhtumitest õppimine“).
- 7.2.2. Organisatsioon näeb ette vahendid, millega edendatakse organisatsioonilise õppimise raames töötajate ja muude huvitatud isikute aktiivset osalemist ohutuse suurendamises.
- 7.2.3. Organisatsioon näeb ohutuskultuuri pidevaks täiustamiseks ette strateegia, mis tugineb eksperditeadmiste ja tunnustatud meetodite kasutamisele, et teha kindlaks käitumisprobleeme, mis mõjutavad ohutusjuhtimissüsteemi eri osi, ja võtta kasutusele meetmed nende probleemide lahendamiseks.
-